

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาหาข้อมูลการค้นคว้าเรื่อง “การประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการพักชำระหนี้เกษตรกรในพื้นที่รับผิดชอบ ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี” ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สำหรับผู้บริหาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศูนย์จังหวัดสมุทรสาคร ผู้ศึกษาขอขอบคุณท่านผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามมา ณ.โอกาสนี้

☆☆☆☆☆☆☆☆

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามหรือระบุเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. อายุ ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

() 1. ต่ำกว่าประถมศึกษา () 2. ประถมศึกษา () 3. มัธยมศึกษา

() 4. ปวช. () 5. ปวส. () 6. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

4. ท่านเป็นลูกค้ำ ธ.ก.ส.มาแล้ว ปี

5. ในปัจจุบันครอบครัวของท่านมีสมาชิกที่สามารถใช้แรงงานได้.....คน

6. ในปัจจุบันที่ดินที่ท่านทำการเกษตรเป็นที่ดินประเภทใด

() 1. เป็นที่ของตนเอง () 2. เป็นที่เช่า

() 3. เป็นที่ของตนเองบางส่วนและเป็นที่ยืมบางส่วน () 4. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

7. แหล่งที่มาของรายได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ทำนา () 2. ทำสวน () 3. ทำไร่
() 4. เลี้ยงสัตว์ () 5. รับจ้าง () 6. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

ส่วนที่ 2 ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับภาระหนี้ก่อนเข้าร่วมโครงการ

8. ก่อนเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้เกษตรกรท่านมีหนี้เงินกู้กับ ธ.ก.ส. เป็นจำนวนเงิน.....บาท
9. ก่อนเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้เกษตรกรท่านมีหนี้เงินกู้้นอกจาก ธ.ก.ส. หรือไม่
() 1. มี () 2. ไม่มี
(กรณีที่ท่านตอบว่าไม่มี กรุณาข้ามไปตอบคำถามตั้งแต่ข้อ 13 เป็นต้นไป)
10. ท่านมีหนี้เงินกู้้นอกจาก ธ.ก.ส.เป็นจำนวนเงิน บาท
11. หนี้เงินกู้้นั้นท่านนำมาใช้จ่ายเกี่ยวกับเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() 1. การเกษตร
() 2. ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน (อาหาร, เครื่องใช้ในบ้าน)
() 3. ค่าเล่าเรียนบุตร/บุคคล ในครัวเรือน
() 4. ค่าใช้จ่าย ค่ายานพาหนะ (คาร์มอเตอร์ไซร์, รถยนต์)
() 5. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)
12. หนี้เงินกู้้นั้นเป็นหนี้กับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() 1. ธนาคารพาณิชย์ () 2. สหกรณ์ต่างๆ
() 3. ญาติพี่น้อง () 4. แหล่งเงินกู้้นอกระบบ
() 5. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

13. ก่อนเข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้เกษตรกรท่านมีรายได้ทั้งครัวเรือนเฉลี่ย
ปีละ.....บาท

14. ก่อนเข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้เกษตรกรท่านมีค่าใช้จ่ายทั้งครัวเรือนเฉลี่ย
ปีละบาท

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับภาระหนี้หลังเข้าร่วมโครงการ หลังเข้าร่วมโครงการ

15. หลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้แล้วท่านมีหนี้เงินกู้กับ ธ.ก.ส. เป็น
จำนวนเงินบาท

16. หลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้แล้วท่านมีหนี้เงินกู้^{อื่น}นอกจาก ธ.ก.ส. หรือไม่
() 1. มี () 2. ไม่มี
(กรณีที่ท่านตอบว่าไม่มี กรุณาข้ามไปตอบคำถามตั้งแต่ข้อ 20 เป็นต้นไป)

17. ท่านมีหนี้เงินกู้^{อื่น}นอกจาก ธ.ก.ส.เป็นจำนวนเงิน บาท

18. หนี้เงินกู้^{อื่น}นั้นท่านนำมาใช้จ่ายเกี่ยวกับเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. การเกษตร
- () 2. ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน (อาหาร, เครื่องใช้ในบ้าน)
- () 3. ค่าเล่าเรียนบุตร/บุคคลในครัวเรือน
- () 4. ค่าใช้จ่าย ค่ายานพาหนะ (ค่ารถมอเตอร์ไซค์, รถยนต์)
- () 5. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

19. หนี้เงินกู้^{อื่น}นั้นเป็นหนี้กับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ธนาคารพาณิชย์ () 2. สหกรณ์ต่างๆ
- () 3. ญาติพี่น้อง () 4. แหล่งเงินกู้^{อื่น}นอกระบบ
- () 5. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

20. หลังจากได้เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้แล้วท่านมีรายได้ทั้งครัวเรือนเฉลี่ยปีละ..... บาท
21. หลังจากได้เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้แล้วท่านมีค่าใช้จ่ายทั้งครัวเรือนเฉลี่ยปีละ..... บาท
22. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้เกษตรกรแล้วหนี้สินของท่านทั้งหมดที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงเกิดจากการที่ท่านเข้าร่วมโครงการใช่หรือไม่
 1. ใช่ 2. ไม่ใช่ 3. ไม่แน่ใจ
23. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้เกษตรกรแล้วรายได้ทั้งครัวเรือนของท่านทั้งหมดที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงเกิดจากการที่ท่านเข้าร่วมโครงการใช่หรือไม่
 1. ใช่ 2. ไม่ใช่ 3. ไม่แน่ใจ
24. ท่านคิดว่าการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้เกษตรกรแล้วค่าใช้จ่ายทั้งครัวเรือนของท่านทั้งหมดที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงเกิดจากการที่ท่านเข้าร่วมโครงการใช่หรือไม่
 1. ใช่ 2. ไม่ใช่ 3. ไม่แน่ใจ
25. ท่านคิดว่าท่านได้รับประโยชน์จากโครงการพักชำระหนี้เกษตรกรหรือไม่
 1. ได้ 2. ไม่ได้ 3. ไม่แน่ใจ

(กรณีที่ท่านตอบว่าไม่ได้ หรือ ไม่แน่ใจ กรุณาข้ามไปตามคำถามตั้งแต่ข้อ 27 เป็นต้นไป)

26. ท่านคิดว่าท่านได้รับประโยชน์จากโครงการพักชำระหนี้เกษตรกรด้านใดมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1. เพิ่มรายได้ () 2. ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
 () 3. หนี้สินลดลง () 4. ลดค่าใช้จ่ายในเรื่องการชำระดอกเบี้ยให้กับ ธ.ก.ส.
 () 5. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)
27. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพักชำระหนี้เกษตรกรอย่างไร
- () 1. เป็นโครงการที่ดีมีประโยชน์ควรทำต่อไป
 () 2. เป็นโครงการที่ไม่มีประโยชน์ใดๆ
 () 3. ไม่แน่ใจ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการชำระคืนหนี้เงินกู้ของ ธ.ก.ส.

28. ในการส่งชำระหนี้คืน ธ.ก.ส. ท่านนำรายได้จากแหล่งใดมาส่งชำระหนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1. เงินออมที่ฝากไว้กับ ธ.ก.ส.
 () 2. เงินออมที่ฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์
 () 3. รายได้ในกรอบอาชีพในช่วง 3 ปี
 () 4. ยืมเงินจากญาติพี่น้อง
 () 5. กู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้าน
 () 6. กู้เงินจากแหล่งเงินทุนนอกระบบ
 () 7. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

29. ท่านคาดว่าเมื่อครบกำหนดชำระหนี้ตามระยะเวลาที่ ธ.ก.ส. กำหนด ท่านจะสามารถส่งชำระหนี้ ธ.ก.ส. ได้มากน้อยเพียงใด
- () 1. ส่งชำระเงินต้นและดอกเบี้ย(กรณีที่มี) ได้ทั้งหมด
 - () 2. ส่งชำระเงินต้นบางส่วนและดอกเบี้ยทั้งหมด
 - () 3. ส่งชำระได้เฉพาะดอกเบี้ย
 - () 4. ส่งชำระได้เฉพาะดอกเบี้ยบางส่วน
 - () 5. ส่งชำระไม่ได้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาอาชีพ

30. ท่านได้เข้ารับการอบรมโครงการฟื้นฟูอาชีพหรืออบรมเพื่อลดค่าใช้จ่าย (สัจธรรมชีวิต) หรือไม่
- () 1. เข้ารับการอบรม
 - () 2. ไม่ได้เข้ารับการอบรม
- (กรณีที่ท่านไม่ได้รับการอบรมให้ข้ามไปตอบส่วนที่ 3)
31. ท่านได้เข้ารับการอบรมด้วยความสมัครใจหรือไม่
- () 1. สมัครใจ
 - () 2. ไม่สมัครใจ
32. ท่านได้รับการอบรมในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () 1. การแนะนำทางด้านการตลาด
 - () 2. การแนะนำการบริหารเงินในครัวเรือน
 - () 3. การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้
 - () 4. การแนะนำฟื้นฟูอาชีพ
 - () 5. ได้รับเงินหรือสิ่งของช่วยเหลือ
 - () 6. การลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและค่าใช้จ่ายในการเกษตร
 - () 7. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

33. เนื้อหาของเรื่องที่ท่านได้รับการอบรมตรงตามความต้องการของท่านหรือไม่
() 1. ตรง () 2. ตรงบางส่วน () 3. ไม่ตรง
34. เรื่องที่ท่านได้รับการอบรมมีประโยชน์ต่อท่านมากน้อยเพียงใด
() 1. มาก () 2. ปานกลาง
() 3. น้อย () 4. ไม่มีประโยชน์
35. เรื่องที่ท่านได้รับการอบรมสามารถนำไปใช้ในการเพิ่มศักยภาพ ในการพัฒนาอาชีพของท่านได้มากน้อยเพียงใด
() 1. มาก () 2. ปานกลาง
() 3. น้อย () 4. ไม่สามารถนำไปใช้ได้

ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในโครงการพักชำระหนี้มีอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ระยะเวลาของโครงการพักชำระหนี้สั้นเกินไป
- () 2. ขาดความรู้ความเข้าใจในโครงการทำให้เกิดความลังเลในการตัดสินใจที่จะสมัครเข้าโครงการ
- () 3. เมื่อเข้าร่วมโครงการแล้วทำให้ไม่สามารถกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ได้อีก
- () 4. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตจากส่วนราชการไม่เท่ากัน
- () 5. การดำเนินงานมีขั้นตอนมาก เกิดความล่าช้าในแต่ละขั้นตอน
- () 6. การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนไม่ชัดเจนทำให้เกิดความสับสน
- () 7. การรับการอบรมโครงการฟื้นฟูอาชีพหรืออบรมเพื่อลดค่าใช้จ่าย (สังเคราะห์ชีวิต) ไม่ทั่วถึงทุกคน
- () 8. อื่นๆ โปรดระบุ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการพักชำระหนี้.....

ภาคผนวก ข

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็นสถาบันการเงิน เฉพาะกิจของรัฐบาลจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 โดยมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการคลัง ได้เปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2509 โดยมีองค์ประกอบความเป็นมาและสาระสำคัญดังนี้

วัตถุประสงค์

- (1) ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร สำหรับการ
 - (ก) ประกอบอาชีพเกษตรกรรม หรืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรกรรม
 - (ข) ประกอบอาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้
 - (ค) พัฒนาคความรู้ในด้านเกษตรกรรม หรืออาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร หรือครอบครัวของเกษตรกร
 - (ง) ดำเนินกิจการตามโครงการที่เป็นการส่งเสริม หรือสนับสนุนการประกอบการเพื่อเพิ่มรายได้ หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร หรือครอบครัวเกษตรกร
- (2) ประกอบธุรกิจอื่นอันเป็นการส่งเสริม หรือสนับสนุนการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

อำนาจหน้าที่

- (1) ใ้กู้เงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร
- (2) ค้ำประกันเงินกู้ที่บุคคลดังกล่าวใน (1) กู้จากสถาบันการเงินอื่น ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของธนาคาร
- (3) จัดหาเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินงานของธนาคาร
- (4) จัดให้ได้มา ซึ่งกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองหรือให้เช่า เช่าซื้อ หรือให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอนสิทธิการเช่าซื้อ จำนองหรือรับจำนอง จำน่า หรือรับจำนำ ขายหรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใด ซึ่งสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์
- (5) รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันมีกำหนด

(6) ให้กู้เงิน หรือออกหนังสือค้ำประกันให้แก่ผู้ฝากเงิน หรือบุคคลใด ภายในวงเงินที่ฝากไว้กับธนาคาร โดยใช้เงินฝากเป็นประกัน

(7) ออก ซื้อหรือขายตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด รวมทั้งเก็บเงินตามตั๋วเงินหรือตราสารเปลี่ยนมือดังกล่าว

(8) มีบัญชีเงินฝากไว้กับสถาบันการเงินอื่น เท่าที่จำเป็นแก่การดำเนินธุรกิจของธนาคาร

(9) ซื้อหลักทรัพย์ของรัฐบาล เช่น พันธบัตร หรือตั๋วเงินคลัง ตามที่คณะกรรมการ ธ.ก.ส. เห็นสมควร

(10) เรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการให้กู้เงิน หรือค้ำประกันเงินกู้ และค่าบริการอื่นๆ

(11) เป็นตัวแทนของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อจ่าย เรียกเก็บ หรือรับชำระค่าที่ดิน ค่าเช่าอาคารลงทุน ค่าบริการ ค่าธรรมเนียมหรือเงินประเภทอื่นตามที่ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ ได้มอบหมายให้ธนาคารจ่าย เรียกเก็บ หรือรับชำระจากบุคคลใด หรือเป็นตัวแทนของบุคคลอื่น เพื่อดำเนินการดังกล่าวได้โดยต้องเป็นไปตามข้อบังคับของธนาคาร

(12) รับฝากเงินเพื่อสงเคราะห์ชีวิตของเกษตรกรและครอบครัวของเกษตรกรตามที่กำหนดในข้อบังคับของธนาคารที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(13) ร่วมดำเนินกิจกรรมโครงการชดเชยความเสียหายแก่เกษตรกรจากภัยธรรมชาติ ในการประกอบเกษตรกรรม ตามระเบียบของทางราชการ

(14) จัดตั้งบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเกษตรกรรม หรือธุรกิจที่เป็นประโยชน์โดยตรงแก่กิจการของธนาคาร โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(15) ร่วมลงทุนกับนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อประกอบเกษตรกรรม ตามที่คณะกรรมการ ธ.ก.ส. เห็นสมควร โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

(16) จัดให้มีการสงเคราะห์ตามสมควรแก่ ผู้จัดการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคาร และครอบครัวของบุคคลดังกล่าว

(17) กระทำกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวข้อง หรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามที่คณะกรรมการ ธ.ก.ส. เห็นสมควร โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

All rights reserved

นอกจากนี้ ธ.ก.ส. ยังได้ให้บริการสินเชื่อ เพื่อตอบสนองนโยบายสำคัญที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลที่แล้วมา เช่น

- (1) การดำเนินงานด้านสินเชื่อตามแผนฟื้นฟูการเกษตร
 - (2) การให้สินเชื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดินในรูปกองทุนที่ดิน
 - (3) การให้สินเชื่อตามแผนปรับโครงสร้าง และระบบการผลิตการเกษตร
 - (4) การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรนอกระบบ
 - (5) การรับจำนำผลผลิต
 - (6) การช่วยเหลือชาวไร่อ้อยในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล
 - (7) การช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบวาทภัยและอุทกภัย เมื่อปี 2532, 2535 และ 2537
 - (8) การช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันดีเซล
 - (9) โครงการพักชำระหนี้ และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยเป็นเวลา 3 ปี
 - (10) การให้บริการด้านการเงินเพื่อสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง
- แห่งละ 1 ล้านบาท
- (11) การดำเนินงานธนาคารเพื่อการพัฒนาชนบท

การดำเนินงานเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐ ตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว ธ.ก.ส. ยังสนับสนุนการจัดตั้งสมาคมอาชีพกิจสงเคราะห์ของลูกค้า เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กรณีเสียชีวิต และสนับสนุนการรวมกลุ่มจัดตั้งสหกรณ์การเกษตร เพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (ส.ก.ค.) ทำให้เกษตรกรที่เป็นสมาชิกมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้านการตลาด ทั้งด้านการจัดหาวัสดุการเกษตร และการรวบรวมผลผลิต

แผนวิสาหกิจ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2543 – 2547)

ธ.ก.ส. ได้กำหนดคนโยบายหลัก และกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสินเชื่อและบริการ

นโยบายหลัก

1) มุ่งเน้นการให้สินเชื่อ ในภาคการเกษตรอย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานของผลิตภาพจากการผลิตให้ครอบคลุมทั่วประเทศ และการขยายการให้สินเชื่อนอกภาคการเกษตรเพื่อพัฒนา

และเพิ่มคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและครอบครัว โดยคำนึงถึงการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันของเกษตรกร รวมถึงการแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างเป็นระบบ

2) เพิ่มช่องทางและความร่วมมือ ในการให้บริการสินเชื่อผ่านองค์กรชุมชนของเกษตรกรในท้องถิ่น สถาบันศึกษาการพัฒนาอาชีพและเครือข่ายอื่นๆ

มาตรการ

- 1) ขยายการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรและสถาบันการเกษตรอย่างต่อเนื่องรวมทั้งขยายสินเชื่อภาคการเกษตรเพื่อพัฒนาความรู้และคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นอย่างมั่นคงและยั่งยืน
- 2) กำหนดแผนระยะยาว เพื่อฟื้นฟูสภาพลูกหนี้ และแก้ไขปัญหาคุณภาพหนี้ให้เหมาะสมตามประเภทลูกหนี้
- 3) เพิ่มความสำคัญในการให้สินเชื่อแบบแนะนำและกำกับ
- 4) เพิ่มกิจกรรมความสัมพันธ์กับลูกหนี้ให้มากขึ้น เพื่อสร้างความผูกพันและความใกล้ชิด
- 5) ปรับปรุงขั้นตอนและระบบงานสินเชื่อ เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการรวมกลุ่มของลูกหนี้
- 6) เสริมสร้างแนวคิดในการทำงานแบบทีมงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ
- 7) การรวมกลุ่มลูกหนี้เพื่อทำประกันภัยพืชผล
- 8) กระจายความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ และเน้นการส่งเสริมการดำเนินงานของเกษตรกรตามแนวทางทฤษฎีใหม่ และเศรษฐกิจแบบพอเพียง
- 9) เพิ่มรูปแบบสินเชื่อที่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (Green Credit) เพื่อลดและหลีกเลี่ยง กิจกรรมการผลิตและแปรรูปที่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 10) การให้สินเชื่อผ่านช่องทางองค์กรของชุมชนเกษตรกรท้องถิ่นทั้งองค์กรในภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา เพื่อเพิ่มความรู้และพัฒนาอาชีพ ตลอดจนเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ
- 11) สนับสนุนการดำเนินการทางด้านการตลาด และบริการตลาดที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วน of เกษตรกร สถาบันการเกษตร และเครือข่ายองค์กรของเกษตรกร

2. ด้านธนาคารและบริการ

นโยบายหลัก

พัฒนาและเพิ่มการให้บริการด้านการธนาคาร เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าและเพิ่มสัดส่วนรายได้จากค่าบริการ รวมทั้งการเพิ่มปริมาณเงินฝากจากเงินออมในชนบท

มาตรการ

- 1) กระตุ้นการส่งเสริมให้เกิดการออมเงินในชนบท โดยการเพิ่มผลิตภัณฑ์เงินฝากให้หลากหลาย สามารถสนองตอบความต้องการของครัวเรือนในชนบทได้อย่างครบถ้วน
- 2) เพิ่มปริมาณเงินฝากของฐานลูกค้าผู้ฝากรายย่อยเดิม รวมทั้งการส่งเสริมการฝากเงินระบบกลุ่ม
- 3) พัฒนาระบบเครือข่ายให้บริการในเขตเมืองใหม่ให้มากขึ้น เพื่อดึงเงินออมไปพัฒนาชนบท รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์กับส่วนงานภาครัฐ
- 4) ให้มีบริการรับฝากเงินตามหลักศาสนาอิสลาม
- 5) เชื่อมโยงผลิตภัณฑ์เงินฝากกับการให้บริการสินเชื่อ เช่น เงินฝากกับการให้บริการสินเชื่อนอกภาคการเกษตร และสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 6) จัดให้มีบริการรับฝากเงิน เพื่อส่งเสริมวิสาหกิจและครอบครัวของเกษตรกร
- 7) เพิ่มรายได้จากค่าบริการให้มากขึ้น โดยเฉพาะจากรูขุมการธนาคาร
- 8) พัฒนาคุณภาพการให้บริการธนาคารสู่มาตรฐานสากล

3. ด้านการเงินและการลงทุน

นโยบาย

ใช้นโยบายการเงินด้วยหลักระมัดระวังและขยายโอกาสในการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้นด้วยฐานะการเงินที่มั่นคงเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

มาตรการ

- 1) ขยายการค้าเงินธุรกิจ โดยร่วมทุนและจัดตั้งบริษัท เพื่อดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน
- 2) รักษาความมั่นคงทางการเงิน การดำรงเงินกองทุนรวมทั้งการปรับนโยบายทางด้านบัญชี และการรับรู้รายได้ให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ เกณฑ์มาตรฐานที่รัฐบาลกำหนด
- 3) เพิ่มบริการใหม่ทางด้านบริการที่ปรึกษาและวิเคราะห์ทางการเงินที่ปรึกษาเฉพาะธุรกิจ
- 4) การดำเนินธุรกรรมในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า (Future – Market)
- 5) ปรับสัดส่วน โครงสร้างเงินทุนให้เหมาะสม รวมทั้งการใช้เงินกู้จากต่างประเทศ เฉพาะที่มีเงื่อนไขผ่อนปรน และการบริการความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน
- 6) การบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน ในรูปของคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน เพื่อดูแลและกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เงินกู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 7) ดูแลการลงทุนอย่างรอบคอบและประหยัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการและมีรายได้เพิ่มหรือลดค่าใช้จ่าย

4. ด้านการพัฒนองค์กรและเทคโนโลยี

นโยบายหลัก

พัฒนาองค์กรเทคโนโลยี และระบบการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งสู่ความเป็นสากลของธนาคารในด้านพัฒนาชนบท ความเป็นเลิศในการบริการควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

มาตรการ

- 1) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) อย่างเป็นระบบเพื่อเข้าสู่การทำงานแบบ Electronic Banking โดยกำหนดและดำเนินการตามแผนแม่บท IT Master Plan
- 2) บริหารและพัฒนาระบบ โดยใช้เทคนิคหรือวิธีการจัดการที่เหมาะสมทันสมัยรวมทั้งการใช้เทคนิคสายทางวิกฤติ (Critical Path Method) และการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management)

- 3) นำระบบ IT มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารในองค์กรเกี่ยวกับนโยบายใหม่ๆ หรือการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร
- 4) จัดระบบการประสานงานกับส่วนงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน
- 5) เพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบภายในให้เหมาะสมกับการกระจายอำนาจ
- 6) เน้นการบริหารองค์กรแบบองค์รวมมีระบบการสื่อสาร และการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในที่ดีทุกระดับ และเชื่อมโยงระบบงานทุกส่วนงาน
- 7) สร้างระบบเตือนภัยในการบริหารงาน และระบบข้อมูล เพื่อช่วยในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 8) สร้างระบบภูมิปัญญา ช.ก.ศ. (ระบบผู้เชี่ยวชาญ) และงานศึกษาวิจัยและพัฒนา (R&D) ให้เป็นระบบงานที่ต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานที่ต้องดำเนินการในเรื่องเดียวกัน
- 9) พัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของลูกค้า รวมทั้งเครือข่ายศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลภายในและภายนอกองค์กร ทั้งในระดับประเทศและระดับโลก
- 10) พัฒนาคุณภาพการให้บริการ โดยใช้เทคนิคการรีปรับระบบงาน และการยกระดับคุณภาพ การให้บริการมาตรฐานสากล ISO

5. ด้านทรัพยากรมนุษย์

นโยบายหลัก

บริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งการเสริมสร้างความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ศักยภาพของพนักงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ ตลอดจนการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ภายใต้ระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ความ โปร่งใสเป็นธรรม

มาตรการ

- 1) ปลุกฝังให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน
- 2) สร้างบรรยากาศในการทำงานที่เกื้อกูลให้พนักงานได้ใช้ความสามารถและศักยภาพอย่างเต็มที่พร้อมกับมีความพึงพอใจในการทำงาน (Job Satisfaction)

- 3) สร้างบรรยากาศและกลไกที่สนับสนุนให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้
- 4) ปรับแนวคิดและจิตสำนึก (Mind Set) ของพนักงานให้คิดแบบองค์รวมและการพัฒนาแบบบูรณาการ
- 5) ส่งเสริมการทำงานแบบร่วมรับผิดชอบเป็นทีม
- 6) ปรับบทบาทของผู้บริหารส่วนงานให้เป็นผู้บริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Manager) และเปลี่ยนบทบาทฝ่ายการพัฒนามูลากรให้เป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือและส่งเสริมการบริหารและการพัฒนา
- 7) บริหารจัดทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับการบริหารการเปลี่ยนแปลงของ ธ.ก.ส. โดยกำหนดและดำเนินตามแผนแม่บทด้านทรัพยากรมนุษย์และแผนธุรกิจของส่วนงานในองค์กร

6. ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม นโยบายหลัก

เพิ่มบทบาทในการดำเนินงาน และการดำรงสถานะให้เป็นสถาบันการเงินของสังคมที่มีส่วนร่วมในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

มาตรการ

- 1) สนับสนุนการให้สินเชื่อที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของลูกค้า
- 2) ส่งเสริมบทบาท และสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มลูกค้า ตลอดจนให้ลูกค้ามีส่วนร่วมใน ธ.ก.ส. มากยิ่งขึ้น
- 3) สนับสนุนนโยบายการสร้างงานของรัฐบาล เพื่อให้แรงงานที่มีอยู่ในชนบทมีงานทำอย่างกว้างขวาง ซึ่งจะเป็นการลดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานจากชนบทสู่ตัวเมือง และปัญหาสังคมต่างๆ
- 4) เพิ่มบทบาทของสาขาในฐานะสถาบันการเงิน เพื่อเข้าไปประสานงานและร่วมมือในโครงการต่างๆ ของหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนาชนบทโดยมุ่งประเด็นปัจจัยพื้นฐานต่อการดำรงชีพของลูกค้าและเกษตรกร ต่อการสนับสนุนการให้บริการของ ธ.ก.ส.

5) มุ่งสู่การเป็น Green Bank (ธนาคารที่ดูแลพิทักษ์สิ่งแวดล้อม) โดยร่วมประสานงานกับองค์กรเครือข่ายพันธมิตร สร้างสรรค์สังคมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ตามแผนวิสาหกิจ ฉบับที่ 4 ได้กำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในด้านการให้บริการต่างๆ โดยมุ่งเน้นตอบสนองความต้องการของลูกค้า ให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นครบทุกอำเภอทั่วประเทศ มีการให้บริการด้านสินเชื่อการเกษตร เงินฝาก เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์อื่นๆ การให้บริการของ ธ.ก.ส. ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรที่มาขอรับบริการสินเชื่อมากในช่วงฤดูกาลผลิต และช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต เพื่อขอชำระคืนเงินกู้ให้กับ ธ.ก.ส.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ค

โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้
ให้แก่เกษตรกรรายย่อย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย

โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย เป็นโครงการที่เกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลปัจจุบัน ซึ่งมี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ ได้มีโอกาสฟื้นฟูตนเองในการประกอบอาชีพลดภาระหนี้ และเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้ เพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้านการฟื้นฟูอาชีพ การบริหารจัดการและการออมเงิน

หลักเกณฑ์ทั่วไป

ตามนโยบายของรัฐบาลได้กำหนดให้จัดทำโครงการแบ่งออกเป็น 2 ทางเลือก คือ การพักชำระหนี้และการลดภาระหนี้ (ลดหย่อนดอกเบี้ย 3%) โดยให้เกษตรกรลูกค้าสามารถตัดสินใจเข้ารับความช่วยเหลืออย่างใดอย่างหนึ่ง และให้ใช้ที่ประชุมกลุ่มลมนิติให้ความเห็นชอบ ส่วนลูกค้าที่ไม่สังกัดกลุ่มให้สอบถามข้อมูลจากบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งรู้จักลูกค้ารายนั้น

กรณีลูกค้าได้รับอนุมัติให้พักชำระหนี้แล้ว ลูกค้าจะต้องทำแผนฟื้นฟูอาชีพ และแผนการออมที่สม่ำเสมอตลอดระยะเวลา 3 ปี เพื่อให้สามารถพัฒนาขีดความสามารถในการชำระหนี้หลังจากการพักชำระหนี้แล้ว เช่น การเพิ่มความรู้ในการผลิต การตลาด หรือการประกอบอาชีพของคนในครัวเรือน การลดต้นทุนการผลิต การดำเนินกิจกรรมตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง หรือฟื้นฟูการบริหารจัดการในการผลิต การรู้จักประหยัดและมีแผนการฝากเงิน เพื่อเก็บไว้ชำระหนี้ในอนาคตหลังจากการสิ้นสุดการพักชำระหนี้ โดยจัดทำแผนให้เสร็จสิ้นภายใน วันที่ 30 กันยายน 2544 และสาขาจะต้องติดตามผลการดำเนินงานของลูกค้าพักชำระหนี้เป็นประจำทุกปี อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

1) หลักเกณฑ์การพักชำระหนี้

- (1) เป็นลูกค้าตามข้อบังคับฉบับที่ 44 ก่อนวันที่ 1 เมษายน 2544
- (2) เป็นเกษตรกรผู้รับใช้หนี้ของลูกค้าที่มีเหตุผิดปกติตามสัญญารับใช้หนี้บุคคลอื่น อยู่ก่อนวันที่ 1 เมษายน 2544
- (3) ไม่เป็นผู้ที่ถูกรณาคำดำเนินคดีในฐานะผู้กู้

ลักษณะหนี้เงินกู้

(1) เป็นลูกค้ำที่มีหนี้เงินกู้ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2544 รวมกันไม่เกิน 100,000 บาท (ไม่รวมหนี้เงินกู้ตามโครงการนโยบายรัฐ หนี้เงินกู้ตามสัญญารับใช้หนี้บุคคลอื่น หนี้เงินกู้พิเศษ (3ฝ) และหนี้เงินกู้ตามสัญญารวมดอกเบี้ยเงินกู้)

(2) หนี้เงินกู้ตามสัญญารับใช้หนี้บุคคลอื่น ต้องมีหนี้เงินกู้รวมกันทุกสัญญาไม่เกิน 100,000 บาท

ข้อกำหนดหรือเงื่อนไข

(1) เป็นลูกค้ำที่มีรายชื่อตาม “ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการ” ยกเว้นลูกค้ำประเภทที่ 5 ต้องสอบสวน หากพบว่าไม่เป็นเกษตรกร ไม่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการ

(2) แสดงความประสงค์ขอพักชำระหนี้ ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2544

(3) จัดทำแผนฟื้นฟู แผนการออม และข้อตกลงต่อท้ายหรือปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 30 กันยายน 2544

(4) ไม่มีสิทธิกู้เงินจากธนาคารตลอดระยะเวลาการพักชำระหนี้ หากลูกค้ำรายใดได้รับเงินกู้หรือกู้เงินตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2544 เป็นต้นไปจะไม่มีสิทธิพักชำระหนี้

(5) ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐบาลกำหนด กล่าวคือ ลูกค้ำพักชำระหนี้ต้องใส่ใจมุ่งมั่น และให้ความร่วมมือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในการฟื้นฟูการประกอบอาชีพและพัฒนาความรู้ของตนเอง

(6) ดอกเบี้ยเงินกู้ของสัญญาเงินเดิมทุกสัญญาที่เกิดก่อนวันที่ 1 เมษายน 2544 ผู้ขอพักชำระหนี้ต้องรับภาระชำระคืนธนาคารตามความสามารถและที่มาแห่งรายได้ตนเอง

(7) ต้องอยู่ในโครงการพักชำระหนี้อย่างน้อย 1 ปี ยกเว้นชำระหนี้เงินกู้เสร็จสิ้น

(8) กรณีมีเหตุผิดปกติกับลูกค้ำที่พักชำระหนี้และมีทายาทหรือบุคคลอื่นที่เป็นเกษตรกรเข้าชำระหนี้แทนลูกค้ำได้รับสิทธิการพักชำระหนี้ตามระยะเวลาที่เหลือของโครงการ

(9) ผู้ค้ำประกัน ผู้รับรองรับผิดชอบลูกหนี้ร่วม หรือผู้จ้างต้องยินยอมให้พักชำระหนี้การพ้นจากการพักชำระหนี้

(1) ไม่จัดทำ หรือมิได้ปฏิบัติตามแผนการฟื้นฟูการประกอบอาชีพ และแผนการออมเงินที่จะทำไว้กับธนาคาร

(2) แสดงความประสงค์ขอยกจากการพักชำระหนี้ หลังจากครบระยะเวลา 1 ปี

(3) ถูกธนาคารดำเนินคดีในฐานะผู้กู้

(4) พ้นจากการเป็นลูกค้ำตามข้อ 9 แห่งข้อบังคับฉบับที่ 44 ทั้งนี้ ลูกค้ำรายใดที่พ้นจากการพักชำระหนี้ไม่มีสิทธิพักชำระหนี้อีก

สิทธิประโยชน์

(1) ได้รับการเลื่อนกำหนดชำระหนี้ต้นต้นเงินกู้ออกไปเป็นเวลา 3 ปี

(2) ดอกเบี้ยเงินกู้ที่เกิดขึ้น ในระหว่างการพักชำระหนี้รัฐบาลเป็นผู้จ่ายให้ธนาคารแทน

ลูกค้ำ

(3) ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มขึ้นอีก 1% จากอัตราปกติ จากรัฐบาลสำหรับยอดเงินฝากไม่เกิน 50,000 บาท

(4) ลูกค้ำที่เข้าพักชำระหนี้เป็นลูกค้ำอยู่ในชั้นใด (ณ วันที่ 1 เมษายน 2544) ให้อยู่ในชั้นลูกค้ำนั้น ตลอดเวลาการพักชำระหนี้ (การพักชำระหนี้ระยะเวลา 3 ปี ไม่เป็นเหตุให้ตกชั้น)

(5) มีสิทธิได้รับการสนับสนุนทางวิชาการ และหรือปัจจัยการผลิตจากรัฐบาลตามหลักเกณฑ์การฟื้นฟูการประกอบอาชีพของเกษตรกร

2) หลักเกณฑ์การลดภาระหนี้ (เกษตรกรดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี)

คุณสมบัติของลูกค้ำ

(1) เป็นเกษตรกรลูกค้ำตามข้อบังคับฉบับที่ 44 ก่อนวันที่ 1 เมษายน 2544 หรือ

(2) เป็นลูกค้ำที่ขอออกจากการพักชำระหนี้เพื่อขอเข้าลดภาระหนี้

ลักษณะหนี้เงินกู้

(1) เป็นลูกค้ำที่มีหนี้เงินกู้ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2544 รวมกันไม่เกิน 100,000 บาท (ไม่รวมหนี้เงินกู้ตามโครงการนโยบายรัฐ หนี้เงินกู้ตามสัญญารับใช้หนี้บุคคลอื่น หนี้เงินกู้พิเศษ (3ฝ) และหนี้เงินกู้ตามสัญญารวมดอกเบี้ยเงินกู้)

(2) ณ วันที่ 31 มีนาคม 2544 ไม่มีหนี้เงินกู้เนื่องจากการชำระหนี้ในรอบปีที่ผ่านมา (1 เมษายน 2543 - 31 มีนาคม 2544) เสร็จสิ้น

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ข้อกำหนดและเงื่อนไข

- (1) เป็นลูกค้าที่มีรายชื่อตาม “ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการ”
- (2) สามารถกู้เงินได้ตามปกติ รวมถึงมีสิทธิกู้เงินพิเศษตามหลักเกณฑ์ลูกค้าชั้นดีของธนาคาร
- (3) ได้รับการจัดชั้นตามหลักเกณฑ์ปกติทุกปี

การพ้นจากการลดภาระหนี้

- (1) ชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนด ยกเว้นได้รับการเปลี่ยนแปลงกำหนดชำระหนี้
- (2) มีหนี้เงินกู้เกิน 100,000 บาท (กรณีเป็นเงินลงทุน นับตั้งแต่วันรับเงินกู้ กรณีเป็นเงินค่าใช้จ่าย นับตั้งแต่วันที่บันทึกรายงานการเบิกเงินกู้)
- (3) ลูกธนาคารดำเนินคดีในฐานะผู้กู้ ทั้งนี้ ลูกค้ารายใดที่พ้นจากการลดภาระหนี้ ไม่มีสิทธิลดภาระหนี้อีก

สิทธิประโยชน์

- (1) ได้รับการลดดอกเบี้ยเงินกู้ 3% ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2544 หรือตั้งแต่วันที่ถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระหนี้ ตลอดระยะเวลาการลดภาระหนี้
- (2) ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มขึ้นอีก 1% จากอัตราปกติ จากรัฐบาล สำหรับยอดเงินฝากไม่เกิน 50,000 บาท
- (3) สามารถกู้เงินได้ตามปกติ สำหรับลูกค้าชั้น AAA AA และ A มีสิทธิกู้เงินพิเศษใช้เป็นค่าใช้จ่ายได้ไม่เกิน 30,000 บาท
- (4) มีสิทธิรับบัตรเอกสิทธิ์และสิทธิประโยชน์ เช่น ทุนการศึกษา ประกันสุขภาพ หรือประกันชีวิต เป็นต้น

การอนุมัติโครงการ

คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 13 และ 20 มีนาคม 2544 ได้มีมติเห็นชอบโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย ตามนโยบายของรัฐบาลผ่านระบบธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อจะแก้ปัญหาหนี้สินของเกษตรกรอย่างเร่งด่วนควบคู่กับการวางระบบการฟื้นฟูและให้ความช่วยเหลือปรับโครงสร้างการผลิตอย่างครบวงจรตลอดระยะเวลา 3 ปี

โดยให้เกษตรกรใช้โอกาสนี้ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถชำระหนี้ได้หลังสิ้นสุดโครงการ อันจะช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศมีการฟื้นตัวอย่างแท้จริงและยั่งยืน ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2544 ได้มีมติเห็นชอบโครงการเพิ่มเติมขยายความช่วยเหลือเกษตรกรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้เกษตรกรเหล่านี้ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจและมีรายได้การเกษตรลดลง ได้มีโอกาสในการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้และก่อให้เกิดผลดีต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

กรอบการดำเนินงาน

เกษตรกรเป้าหมาย เป็นเกษตรกรรายย่อยลูกค้า ธ.ก.ส. ที่มีหนี้เงินกู้คงเหลือไม่เกิน 100,000 บาท ณ วันที่ 31 มีนาคม 2544 จำนวน 2,309,966 ราย หนี้เงินกู้จำนวน 94,328 ล้านบาท โดยให้รวมถึงเกษตรกรรายที่มีวงเงินกู้เกิน 100,000 บาท และไม่ประสงค์จะใช้เงินกู้เกิน 100,000 บาท ตลอดระยะเวลา 3 ปี ของการดำเนินโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้

ระยะเวลาในการดำเนินการ ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2544 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2547 รวม 3 ปี

แนวทางและวิธีการดำเนินการ

1) เกษตรกรที่จะได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(1) เป็นเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. หรือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่เป็นลูกค้าและใช้บริการเงินกู้โดยตรงกับ ธ.ก.ส. หรือเกษตรกรที่รับภาระหนี้แทนเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในฐานะผู้ค้ำประกันหรือในฐานะทายาทโดยธรรมก่อนวันที่ 1 เมษายน 2544 โดยเกษตรกรต้องแสดงความจำนงเข้าร่วมโครงการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2544 และในกรณีที่เกษตรกรรายย่อยดังกล่าวมีผู้ค้ำประกันเงินกู้ ผู้ค้ำประกันต้องยินยอมให้พักชำระหนี้

(2) เป็นเกษตรกรที่ไม่เคยถูก ธ.ก.ส. ดำเนินคดีในฐานะผู้กู้ตามข้อบังคับของ ธ.ก.ส. มาก่อน

(3) เป็นเกษตรกรที่มีภาระหนี้เงินกู้อยู่ ธ.ก.ส. ไม่เกิน 100,000 บาท (ไม่นับรวมภาระหนี้เงินกู้ตามโครงการที่เป็นนโยบายของรัฐบาลและไม่รวมดอกเบี้ยเงินกู้)

สำหรับเกษตรกรรายย่อยที่สนใจจะบิดพลิ้วไม่ชำระหนี้เงินกู้กับ ธ.ก.ส. จะไม่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ โดย ธ.ก.ส. จะให้ผู้นำเกษตรกรที่เป็นหัวหน้ากลุ่มลูกค้าให้ความเห็นประกอบการพิจารณาคัดเลือก

2) ช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยที่มีหนี้เงินกู้ไม่เกิน 100,000 บาท และประสบปัญหาด้านหนี้สินอันเนื่องมาจากสาเหตุสุจริต และจำเป็นต้องฟื้นฟูอาชีพของตนเองได้ด้วยการช่วยเหลือ ดังนี้

(1) พักชำระหนี้ด้วยการพักชำระเงินต้น และไม่ต้องจ่ายดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น ตั้งแต่ 1 เมษายน 2544 ถึง 31 มีนาคม 2547 เป็นเวลา 3 ปี หลังจากนั้นเกษตรกรเป็นผู้จ่าย

(2) เกษตรกรรายย่อยที่ขอพักชำระหนี้ จะไม่มีสิทธิขอกู้เงินใหม่จาก ธ.ก.ส. เพิ่มเติม แต่จะได้รับการช่วยเหลือทางด้านวิชาการจาก ธ.ก.ส. และส่วนราชการเกี่ยวข้อง เมื่อมีการปรับปรุงการผลิตเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเท่านั้น

(3) สำหรับดอกเบี้ยที่ค้างชำระก่อนเริ่มโครงการ ให้ ธ.ก.ส. พิจารณากำหนดแผนการผ่อนชำระตามความเหมาะสมเป็นราย ๆ ไป ทั้งนี้ เกษตรกรรายย่อยที่เข้าร่วมโครงการจะต้องมีการปรับปรุงการผลิตอย่างจริงจังและมีการออมเงินตามความสามารถซึ่งจะได้รับดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มจากอัตราปกติ ธ.ก.ส. อีกร้อยละ 1 ต่อปี เป็นเวลา 3 ปี ในวงเงินฝากไม่เกินรายละ 50,000 บาท เพื่อให้เป็นที่มั่นใจว่าเมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วเกษตรกรรายย่อยดังกล่าวจะสามารถชำระหนี้และขยายการผลิตได้ต่อไป

3) เกษตรกรรายย่อยประกอบด้วยกลุ่มที่มีความจำเป็นต้องขอรับความช่วยเหลือ และใน ส่วนที่ไม่มีความจำเป็นต้องขอรับความช่วยเหลือ แต่เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรรายย่อยที่มีความตั้งใจในการชำระหนี้ตรงตามกำหนดให้มีกำลังใจและขยายกำลังการผลิตได้อย่างต่อเนื่อง จึงมีมาตรการจูงใจให้เกษตรกรดังกล่าวชำระหนี้ตรงตามกำหนดต่อไป ด้วยการลดภาระหนี้ให้โดยลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลงจากอัตราที่พึงต้องจ่ายอีกร้อยละ 3 ต่อปี เป็นเวลา 3 ปี นอกจากนี้ยังให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติมให้ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มจากอัตราปกติอีกร้อยละ 1 ต่อปี เป็นเวลา 3 ปี ในวงเงินฝากไม่เกินรายละ 50,000 บาท และได้รับสิทธิกู้เงินเพิ่ม สิทธิกู้เงินพิเศษ รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ ธ.ก.ส. สามารถให้ได้อยู่แล้วควบคู่ไปด้วย ซึ่งสิทธิประโยชน์ที่เกษตรกรรายย่อยที่ชำระหนี้ตามกำหนดได้รับนี้มีจำนวนมากเพียงพอที่จะจูงใจให้มีกำลังใจในการผ่อนชำระต่อไป

ขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงาน

- 1) ประชาสัมพันธ์โครงการให้กับเกษตรกร (มีนาคม 2544)
- 2) ประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจเกษตรกรในพื้นที่ ด้วยวิธีการประชุมกลุ่มลูก
ค้า ธ.ก.ส. (เมษายน 2544)
- 3) เกษตรกรที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการ และมีความประสงค์ขอพักชำระหนี้ต้อง
ยื่นแสดงความจำนงขอพักชำระหนี้ (เมษายน – มิถุนายน 2544)
- 4) ธ.ก.ส. นัดพบเกษตรกรที่ขอพักชำระหนี้เพื่อจัดทำบันทึกข้อตกลงต่อท้ายสัญญา
กู้เงินและคำยินยอมของผู้ค้ำประกัน เพื่อขยายเวลาพักชำระหนี้ออกไป 3 ปี (มิถุนายน – กันยายน 2544)
- 5) ธ.ก.ส. ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนสนับสนุนการฟื้นฟูอาชีพ
ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ (ตั้งแต่กันยายน 2544 เป็นต้นไป)
- 6) ธ.ก.ส. ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องติดตาม และกำกับการดำเนินงานของ
เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ (ตั้งแต่กันยายน 2544 เป็นต้นไป)

การสนับสนุนและติดตามการดำเนินงาน

- (1) คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับผิดชอบการวาง
ระบบการปรับปรุง โครงสร้างการผลิตและการฟื้นฟูการประกอบอาชีพของเกษตรกรใน โครงการพัก
ชำระหนี้และลดภาระหนี้
- (2) คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ ธ.ก.ส. จัดให้มีระบบการกำกับตรวจสอบการใช้
จ่ายของเกษตรกรที่ขอพักชำระหนี้ ให้นำเงิน ไปใช้ในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่
เกษตรกรเพื่อสร้างรายได้และทำการออมเงินตามกำลังเป็นสำคัญ
- (3) รัฐบาลสนับสนุนในด้านอื่นๆ เช่น กองทุนหมู่บ้าน ระบบประกันภัยพืชผล

การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการ แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

ส่วนกลาง

- 1) คณะกรรมการกำกับดูแลและติดตามการดำเนินการตามนโยบายพักชำระหนี้
ให้แก่เกษตรกรรายย่อย มีรองนายกรัฐมนตรี (นายพิทักษ์ อินทวิทย์นันท์) เป็นประธาน มีรองนาย
กรัฐมนตรี (นายพงษ์เทพ เทพกาญจนา) เป็นรองประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง

(นายวราเทพ รัตนากร) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนายจิระศักดิ์ พูนผล เป็นกรรมการ โดยมีรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ กปิลาภญาณ์) เป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาดำเนินการกำกับดูแลและติดตามการดำเนินการตามนโยบายพักรักษาหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย ให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล ประธานหน่วยงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวมทั้งตั้งอนุกรรมการหรือคณะทำงานช่วยดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

2) คณะกรรมการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังการพักรักษาหนี้ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการและผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฝ่ายกิจการ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร และกำกับดูแลการดำเนินงานให้สอดคล้องเป็นไปตามนโยบายรัฐบาล

3) คณะกรรมการบริหาร โครงการพักรักษาหนี้และลดภาระหนี้เกษตรกรถูกค้ารายย่อยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีผู้จัดการ ธ.ก.ส.เป็นประธาน มีส่วนงานภายในของ ธ.ก.ส. ที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ มีผู้อำนวยการสำนักงานบริหารโครงการพักรักษาหนี้เป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแนวทางดำเนินโครงการ ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล รวมทั้งการกำกับดูแลติดตามการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

4) สำนักงานบริหาร โครงการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังจากพักรักษาหนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อทำหน้าที่บริหาร กำกับ ดูแล ประสานงานและติดตามผลการดำเนินงานโครงการอย่างใกล้ชิด โดยขอสนับสนุนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตามความเร่งด่วน

ส่วนภูมิภาค

1) คณะอนุกรรมการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังจากพักรักษาหนี้ระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัด และผู้แทนเกษตรกรในพื้นที่เป็นอนุกรรมการ โดยมีเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการมีหน้าที่กำกับดูแล

การดำเนินงานและกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานโครงการ รวมทั้ง ติดตามและประเมินผลการช่วยเหลือเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละราย

2) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อสนับสนุน ตรวจสอบและจำแนกกลุ่มเกษตรกรลูกค้าที่เข้าร่วมโครงการ จัดทำแผนฟื้นฟูเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แก่เกษตรกร

ข้อดี – ข้อเสียในการพักชำระหนี้แก่เกษตรกร

จากรายงานการประชุมเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านและพหุภาคีภาคอีสาน ครั้งที่ 5/2544 ที่ประชุม ได้สรุป ข้อดี – ข้อเสีย ใน โครงการพักชำระหนี้ ธ.ก.ส.เกษตรกรในระยะเวลา 3 ปี เป็นดังนี้

1) ข้อดีของการพักชำระหนี้ ธ.ก.ส.แก่เกษตรกร 3 ปี

(1) ทำให้มีทุนตั้งตัวในครอบครัวได้ 3 ปี จากการไม่ต้องจ่ายดอกเบี้ย และ เงินต้นที่ติดค้าง ธ.ก.ส. เงินกองทุนก้อนนี้สามารถนำมาสร้างทุนทางปัญญา ทุนทางสิ่งแวดล้อม และทุนทางสังคมของแต่ละครอบครัวให้ช่วยให้ทุนที่เป็นเงินงอกเงยในปีต่อมา และ กลายเป็นบ้านานูชีวิตในระยะยาว มีเวลาเรียนรู้การถอดออมจนปลดหนี้ ปลดสินได้

(2) ทำให้เกษตรกรมีเวลาทบทวนชีวิตได้ 3 ปี ได้ตระลองการทำงานของตนทั้งในอดีต ปัจจุบัน รวมทั้งวางแผนชีวิตครอบครัว และชุมชนตนเองในอนาคต สามารถเข้าร่วมกระบวนการปลดปล่อยตัวเองให้บรรลุความสุขที่ยั่งยืน มีความหวังพร้อมด้วยแผนปฏิบัติการ และเพื่อนร่วมทางในชุมชนที่จะพาตนเอง ครอบครัว และชุมชน รวมทั้งประเทศชาติให้หลุดพ้นบ่วงกรรมที่พันธนาการอยู่ในขณะนี้ไปสู่ความเป็นไทที่สมคูล และมีความสุข

(3) ช่วยให้รู้หนี้สินที่แท้จริงของตนเอง และหยุดสร้างหนี้สินเพิ่มจาก ธ.ก.ส. เพราะไม่สามารถกู้เพิ่มเติมได้ รวมทั้งทำให้ไม่มีหนี้สินเพิ่มเติมจากการที่ต้องไปกู้เงินนายทุนนอกระบบมาจ่าย ธ.ก.ส.ทั้งต้นและดอกเบี้ย เหมือนเช่นปีที่ผ่านๆ มา

(4) ช่วยทำให้สุขภาพจิตดีขึ้น เพราะมีกำลังใจ มีความหวัง และมีทางออกจากนโยบายสาธารณะใดๆ ที่รัฐบาลกำลังหยิบยื่นให้

Copyright © Chiang Mai University
All rights reserved

2) ข้อเสียของการพักชำระหนี้ ธ.ก.ส.แก่เกษตรกร 3 ปี

(1) เป็นการสร้างวินัย และ วัฒนธรรมการใช้จ่ายเงินที่ไม่ดีให้กับเกษตรกร การที่รัฐบาลช่วยจ่ายดอกเบี้ย ธ.ก.ส. ให้กับเกษตรกร 3 ปี อาจจะทำให้เกษตรกรบางรายหลงทาง คิดว่ารัฐจะช่วยจ่ายดอกเบี้ยเช่นนี้ให้ตลอดไป และ รอแต่ความช่วยเหลือรัฐ ทำให้พึ่งตนเองไม่ได้ จนไม่สามารถใช้หนี้ รวมทั้งเกิดความคิดไม่ยอมใช้หนี้ในที่สุด

(2) ลดความเชื่อมั่นในตนเองของเกษตรกร เพราะการพักหนี้ 3 ปี จะทำให้เกษตรกรบางรายประมาทการใช้จ่ายเงิน มีการใช้เงินผิดจุดมุ่งหมาย และผิดประเภทมากขึ้น มีความฟุ้งเฟ้อมากขึ้น ทำให้รายจ่ายเกินรายรับ ลดความกระตือรือร้นในการทำเกษตร เพิ่มความเกียจคร้าน เกิดความประมาทในการขวนขวายหาเงินใช้หนี้ ในที่สุดเมื่อปีที่ 4 มาถึงไม่มีเงินใช้หนี้จริงๆ ความเชื่อมั่นในตนเองจะถูกทำลายลงไป

(3) ลดความเชื่อถือจากแหล่งทุน เกษตรกรที่เข้าโครงการพักชำระหนี้อาจถูกมองว่าเป็นผู้ไม่มีวินัยทางการเงิน ในอนาคตเมื่อมีความจำเป็น ต้องกู้เงินมาลงทุนอาจไม่ได้รับความเชื่อถือ ทำให้หนี้สินนอกระบบเพิ่มขึ้น ผู้ที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ถ้าไม่ได้รับกระบวนการ การเรียนรู้ และการจัดการที่ดี จึงพึ่งตนเองไม่ได้ ทำให้ต้องไปพึ่งคนอื่น และจบลงด้วยการกู้ยืมนอกระบบจากนายทุน ดอกเบี้ยแพง ทำให้หนี้สินเพิ่มมากขึ้น

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นายวันชัย พุทธาภิบาล
วัน เดือน ปีเกิด	15 ธันวาคม 2500
การศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกุยบุรีวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอานวยศิลป์ พระนคร นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยผู้จัดการสาขา (ด้านพัฒนาธุรกิจ)
สถานที่ทำงาน	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved